

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 666/2013-42

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. marca 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Jána Lubyho v konaní o sťažnosti H. H., zastúpenej Advokátska kancelária Beňová, s. r. o., Blumentálska 8, Bratislava, konajúca prostredníctvom konateľky a advokátky Mgr. Martiny Beňovej, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 16/2008 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 5 C 31/03), za účasti Okresného súdu Námestovo, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo H. H. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 16/2008 p o r u š e n é b o l i .

2. Okresnému súdu Námestovo p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 16/2008 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. H. H. p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 4 000 € (slovom štyritisíc eur), ktoré jej j e Okresný súd Námestovo p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Námestovo j e p o v i n n ý uhradiť H. H. trovy konania v sume 275,94 € (slovom dvestosedemdesiatpäť eur a deväťdesiatštyri centov) na účet jej právneho zástupcu Advokátska kancelária Beňová, s. r. o., Blumentálska 8, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. októbra 2013 doručená s'ťažnosť H. H. (ďalej len „s'ťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Námestovo (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 16/2008.

S'ťažovateľka v s'ťažnosti uvádza, že jej bývalý manžel D. H. (ďalej len „navrhovateľ“) podal 5. marca 2003 návrh na vypořádanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“). Okresný súd viedol konanie pod sp. zn. 5 C 31/03. Dňa 9. februára 2009 bola vec pridelená novej sudkyni a je ďalej vedená pod sp. zn. 2 C 16/2008. S'ťažovateľka v s'ťažnosti uvádza podrobný priebeh konania s prehľadom úkonov okresného súdu, ako aj účastníkov konania a poukazuje na obdobia neefektívnej činnosti a nečinnosti okresného súdu, ktorá má podľa nej za následok porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov.

Sťažovateľka tvrdí, že v konaní vystupuje dostatočne aktívne a s náležitou súčinnosťou. Opakovane v konaní poukazovala na potrebu vypracovania znaleckých posudkov na určenie hodnoty majetku patriaceho do BSM, napriek tomu okresný súd nariadil znalecké dokazovanie až po 7 rokoch a 10 mesiacoch od začatia konania. Sťažovateľka sa nezúčastnila štyroch pojednávanií (10. decembra 2004, 13. septembra 2005, 23. októbra 2006 a 19. júla 2010) z dôvodu práceneschopnosti, čo s odkazom na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Matoušková v. Slovenská republika nepovažuje za významné vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania.

Sťažovateľka namieta, že napriek uskutočneniu veľkého počtu pojednávanií, ako aj znaleckého dokazovania okresný súd nebol schopný za obdobie 10 rokov a 5 mesiacov zistiť skutkový stav, na základe ktorého by mohol o veci rozhodnúť. Preto navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„... základné právo sťažovateľky H. H... na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote upravené v čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C/16/2008 bolo porušené.

Ústavný súd prikazuje Okresnému súdu Námestovo vo veci vedenej pod sp. zn. 2 C/16/2008 konať.

Ústavný súd priznáva H. H... primerané finančné zadostučinenie vo výške 8 000,- EUR, slovom osemtisíc EUR, ktoré je mu Okresný súd Námestovo povinný uhradiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Námestovo je povinný uhradiť H. H... trovy právneho zastúpenia vo výške 275,94 EUR na účet právneho zástupcu – Advokátskej kancelárie Beňová, s. r. o., so sídlom Blumentálska č. 8, 811 07 Bratislava..., za ktorú koná Mgr. Martina Beňová, konateľka, advokátka... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 666/2013-19 z 12. decembra 2013 prijal sťažnosť na ďalšie konanie podľa § 25 ods. 1 a 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní

pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Následne ústavný súd vyzval účastníkov konania, aby sa vyjadrili, či trvajú na konaní ústneho pojednávania, a okresný súd vyzval aj na vyjadrenie k sťažnosti.

Predsedníčka okresného súdu vo vyjadrení k sťažnosti sp. zn. Spr 4507/14 z 27. januára 2014 uviedla:

„Sťažovateľka je účastníčkou konania vo veci vedenej po sp. zn. 2 C/16/2008 na strane žalovanej. Žaloba o o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva bola súdu podaná dňa 05. 03. 2003. Zo spisu som zistila, že sťažovateľka od začatia konania sťažovala postup v konaní tým, že nepreberala písomnosti alebo na výzvy súdu nereagovala vôbec. Napríklad k žalobe sa vyjadrila až na tretiu výzvu súdu s odstupom 10 mesiacov a to dva dni pred termínom pojednávania, na ktorom obaja účastníci požiadali o jeho odročenie z dôvodu novej dohody. Nereagovala ani na ďalšie výzvy, resp. žiadala predĺžiť lehotu, z dôvodu pokračujúcich jednaní. Pojednávanie vytyčené po 9 mesiacoch na september 2004, žiadala odročiť. Ďalšie pojednávanie vytyčené v ten istý mesiac žiadalo odročiť žalobcu. Na tretie pojednávanie vytyčené v septembri 2004 sa opätovne nedostavila sťažovateľka. Toto pojednávanie bolo odročené za účelom vyžiadania listinných dôkazov. Aj ďalšie pojednávanie vytyčené na november 2004 bolo odročené na žiadosť žalobcu. Pojednávanie vytyčené na december 2004 odročené na žiadosť žalovanej. Pojednávanie vytyčené na 10. 12. 2004 odročené z dôvodu PN žalovanej. V sťažnosti sťažovateľka uvádza, že dňa 10. 12. 2004 sa uskutočnilo v poradí tretie pojednávanie. Z prehľadu nariadených pojednávanií to bolo šieste nariadené pojednávanie.

Dňa 21. 01. 2005 odročené pojednávanie za účelom vyžiadania ďalších navrhovaných listinných dôkazov. Sťažovateľke bola dňa 18. 02. 2005 a 07. 03. 2005 vyzvaná na predloženie dokladov, ktoré neboli predložené do nariadeného termínu pojednávania na deň 15. 07. 2005. Na tomto pojednávaní sťažovateľka si vyžiadala lehotu 15 dní na vyjadrenie k navrhovaným dôkazom žalobcom.

Listiny predložila dňa 31. 08. 2005 (nie všetky) a vyjadrila sa, že tieto predloží znalcovi.

Na ďalšie pojednávanie vytyčené na deň 13. 09. 2005 opätovne sťažovateľka predložila PN a žiadala pojednávanie odročiť.

Sťažovateľka a jej právny zástupca boli vyzvaní na predloženie listinných dôkazov výzvou zo dňa 29. 09. 2005 a pojednávanie vytýčené na deň 20. 10. 2005 bolo odročené za účelom doplnenia listín, na doplnenie ktorých boli vyzvaní účastníci konania.

Sťažovateľka predložila listiny dňa 21. 11. 2005 a zároveň navrhla súdu, aby vyžiadal od žalobcu predloženie ňou označených listín.

Dňa 22. 12. 2005 a následne dňa 06. 02. 2005 bol vyzvaný právny zástupca sťažovateľky na predloženie označených listín. Listiny predložené dňa 28. 02. 2006, (nie úplne). Právny zástupca sťažovateľky opakovane vyzvaný dňa 28. 03. 2006. Listiny doručené súdu dňa 10. 05. 2006.

Pojednávanie vytýčené na 20. 07. 2006 a zároveň bola urgovaná sťažovateľka na doručenie listín, ktoré ešte neboli doručené, opakovaná urgencia dňa 16. 06. 2006.

Pojednávanie vytýčené na 23. 10. 2006 a sťažovateľka vyzvaná na doručenie dokladov. Predvolanie sťažovateľka neprevzala, pojednávanie odročené. Pojednávanie vytýčené na deň 29. 11. 2006, zrušené z dôvodu PN sudcu.

Na pojednávaní dňa 31. 01. 2007 vypočutí účastníci konania, pojednávanie odročené na 26. 02. 2007, ktoré odročené pre PN sťažovateľky ako i pojednávanie vytýčené na deň 02. 04. 2007.

Pojednávanie zo dňa 16. 05. 2007 odročené za účelom predloženia dokladov jednotlivými stranami, ktoré požadovala predložiť druhá stranami.

Vo veci nebolo pokračované bez zbytočných prietahov od uvedeného dátumu do pridelenia veci zákonnej sudkyňi na novozriadenom Okresnom súde Námestovo. Zákonnej sudkyňi bola vec pridelená dňom 09. 02. 2009. Obdobie od 01. 01. 2008, ako aj v rokoch 2009 a 2010 bolo obdobím veľmi zložitým pre novozriadený súd, z dôvodu nedostatočného personálneho obsadenia a množstva neskončených vecí prevzatých z odovzdávajúceho Okresného súdu Dolný Kubín, ako aj vysokého mesačného nápadu jednotlivým sudcom.

Po pridelení veci zákonnej sudkyňi dňom 09. 02. 2009 neboli zistené subjektívne dôvody na strane zákonnej sudkyne, pre ktoré by sa vo veci nekonalo priebežne. Naopak sťažovateľka svojím obštrukciami viackrát prispela k predĺženiu konania (opakované žiadosti o odročenie pojednávania, ktoré boli doručené súdu deň pred pojednávaním alebo dokonca v deň pojednávania, takže súd nemal časový priestor zmeniť termín

pojednávania), nedodanie požadovaných dokladov, ktoré potom súd musel vyžiadať sám od osôb, ktoré ich vystavili alebo nimi disponujú. Na pojednávaní dňa 14. 10. 2009 požiadala o poskytnutie lehoty do 15. 12. 2009 na predloženie dokladov, ktoré musí vyhľadať vo svojom archíve a následne dňa 16. 12. 2009 doručila súdu len jednu faktúru s vysvetlením, že ostatné požadované faktúry ešte musí dohľadať. Aj jej posledné podanie, t. j. rozsiahle písomné vyjadrenie, doručené deň pred termínom pojednávania, spôsobilo, že súd musel termín pojednávania zrušiť a určiť na iný deň.

V skutočnosti ide o konanie s náročným dokazovaním, nakoľko obaja účastníci konania sú a aj v čase rozvodu boli osoby oprávnené na podnikanie. V konaní bolo vykonané množstvo listinných dôkazov, dva znalecké posudky, ku ktorým znalci museli v dôsledku výhrad účastníkov vypracovať dodatky. Čo sa týka komplikácií s vypracovaním znaleckého posudku, na určenie hodnoty podnikov účastníkov, tam súd využil uloženie poriadkovej pokuty znaleckej organizácii a keď ani potom znalecký posudok doručený nebol, súd ustanovil inú znaleckú organizáciu, ktorá znalecký posudok vypracovala.

V tejto súvislosti poukazujem aj na záver správy o výsledkoch revízie vykonanej na Okresnom súde Námestovo v roku 2013. Revízne odd. Krajského súdu v Žiline konštatovalo príčiny reštančnosti aj zo strany účastníkov ako i objektívne dôvody. Na strane účastníkov bolo poukázané na: nedostatok súčinnosti, najmä zo strany odporkyne, keď nerešpektovala výzvy súdu na predloženie listinných dôkazov, ktoré boli nevyhnuté na zistenie rozsahu majetku patriaceho do BSM, opakovaná neúčasť účastníkov a ich zástupcov na pojednávaní, opakované žiadosti o odročenie pojednávania, predkladanie návrhov na dokazovanie a listinných dôkazov nie pri prvotných úkonov, ale počas celého konania. Pri objektívnych dôvodoch bolo poukázané na komplikovanosť dôkaznej situácie, keď účastníci predkladajú množstvo listinných dôkazov, navrhujú vykonať množstvo dôkazov počas celého konania, nie na prvom pojednávaní resp. pri prvotných úkonoch, problémy so znalcami, čo bolo riešené uložením poriadkovej pokuty.

Ako som už uviedla, k neodôvodneným prieťahom v konaní došlo len v čase zriadenia konajúceho súdu. “

Sťažovateľka zaujala nesúhlasné stanovisko k vyjadreniu predsedníčky okresného súdu podaním zo 17. februára 2014, v ktorom okrem iného uviedla, že jej neúčasť

na pojednávaniach bola odôvodnená zdravotnými problémami a v porovnaní s celkovou dĺžkou konania nebola významným faktorom. K nedostatku súčinnosti, ktorým argumentovala predsedníčka okresného súdu, sťažovateľka uviedla, že predkladanie účtovných dokladov bolo objektívne náročné pre odstup času od obdobia, ktorého sa tieto doklady týkali. Poukázala, že konanie okresného súdu bolo v danom období neefektívne a riešením tejto situácie by bolo ustanovenie znalca, čo opakovane navrhovala okresnému súdu. Sťažovateľka tiež poukázala, že doplnenie znaleckých posudkov bolo potrebné, pretože boli neúplné a obsahovali vady, ktoré bolo potrebné odstrániť. Sťažovateľka si uplatnila nárok na náhradu trov konania za podanie stanoviska.

Účastníci konania oznámili ústavnému súdu, že netrujú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, a preto ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania, keďže od neho nebolo možné očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Sťažovateľka zároveň namieta aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 druhej vety OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 272/04, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu

pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľky.

1. Predmetom konania pred okresným súdom je rozhodovanie o vyporiadaní BSM. Ústavný súd uznáva, že takéto spory sú skutkovo zložitejšie a svojou povahou náročné na dokazovanie, pretože treba nielen zistiť okruh vecí patriacich do zaniknutého BSM účastníkov konania, ale aj ich hodnotu ku dňu jeho zániku a zároveň zohľadniť aj viacero skutočností, ktoré vyplývajú z § 150 Občianskeho zákonníka, najmä pokiaľ ide o komplexnosť vyporiadania tohto majetkového spoločenstva. Faktická zložitosť veci v tomto konaní vyplývala z charakteru a rozsahu majetku tvoriaceho BSM a skutočnosti, že obaja účastníci sú a aj v čase rozvodu boli osobami oprávnenými na podnikanie, ako na to poukázal okresný súd. Podľa názoru ústavného súdu preskúmané konanie nie je právne zložité, a to aj preto, že k tejto problematike existuje dostatočné množstvo stabilizovanej judikatúry všeobecných súdov, ktorá obsahuje aj jednoznačnú metodiku postupu a prerokovania uvedených majetkových sporov. Vzhľadom na to dospel ústavný súd k záveru, že pri sústredenejšom a najmä efektívnejšom postupe mohol okresný súd v namietanom konaní postupovať plynulejšie.

2. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či v namietanom konaní mohlo dôjsť k zbytočným priet'ahom, bolo správanie sťažovateľky ako účastníčky tohto súdneho konania.

Ústavný súd konštatuje, že aj sťažovateľka sa v určitej miere podieľala na predĺžení priebehu namietaného konania tým, že nepreberala niektoré zásielky zo súdu, resp. na niektoré nereagovala, niektoré výzvy súdu splnila až v predĺžených lehotách a osem termínov pojednávania bolo odročených z dôvodu na jej strane (pojednávanie nariadené na 9. september 2004, 10. december 2004, 13. september 2005, 23. október 2006, 26. február 2007, 2. apríl 2007, 30. september 2009 a 19. júl 2010). Tieto skutočnosti zohľadnil ústavný súd pri priznaní finančného zadost'učinenia.

Ústavný súd však zároveň konštatuje, že uvedené skutočnosti nezabavujú okresný súd zodpovednosti za stav, v akom sa namietané konanie nachádzalo v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu.

3. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či v namietanom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup samotného okresného súdu.

Ústavný súd nepovažoval za potrebné osobitne vyhodnocovať priebeh postupu a jednotlivé procesné úkony vykonané okresným súdom v namietanom konaní, pretože s poukázaním na svoju prechádzajúcu judikatúru (napr. IV. ÚS 121/2011, IV. ÚS 188/2011) je nútený konštatovať, že z ústavnoprávneho hľadiska nie je akceptovateľné, aby namietané konanie nebolo ani po 11 rokoch od jeho začatia právoplatne skončené.

V postupe okresného súdu sa vyskytlo obdobie dlhodobejšej nečinnosti od 16. mája 2007 do 4. septembra 2009, teda viac ako dva roky a tri mesiace, ktoré ústavný súd vyhodnotil ako nečinnosť majúcu v spojení s neefektívnym postupom okresného súdu za následok zbytočné priet'ahy v posudzovanom konaní. Neefektívnosť postupu okresného súdu sa podľa názoru ústavného súdu prejavila v príliš dlhom období, počas ktorého sa okresný súd sústreďoval na postupné zabezpečenie účtovných dokladov týkajúcich sa podnikania účastníkov konania, ktoré boli potrebné pre znalecké dokazovanie.

V súvislosti s „obranou“ okresného súdu o vysokom počte vecí ústavný súd uvádza, že podľa svojej ustálenej judikatúry (napr. I. ÚS 127/04, II. ÚS 311/06) nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a v konečnom dôsledku nezabavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné priet'ahy v súdnom konaní.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že okresný súd svojím postupom v namietanom konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 16/2008 porušil základné právo sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Vzhľadom na to, že ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru bolo postupom okresného súdu porušené, prikázal mu, aby vo veci vedenej pod sp. zn. 2 C 16/2008 konal bez zbytočných prietáhov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľka domáhajúca sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľka sa domáha priznania finančného zadosťučinenia 8 000 € z dôvodu neprimerane dlhej doby konania, poukazuje na význam konania z hľadiska možnosti

uplatnenia svojich majetkových práv a zdôrazňuje negatívny psychický efekt dlhoročného konania.

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

S prihliadnutím na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 2 C 16/2008, berúc do úvahy konkrétne okolnosti daného prípadu, negatívny podiel sťažovateľky na predĺžení konania, ako aj skutočnosť, že konanie nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval priznanie sumy 4 000 € sťažovateľke za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v súvislosti s jej právnym zastupovaním pred ústavným súdom právnym zástupcom Advokátska kancelária Beňová, s. r. o., Blumentálska 8, Bratislava. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd vychádzal pri rozhodovaní o priznaní trov konania z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2012, ktorá bola 781 € (za 2 úkony urobené v roku 2013).

Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti) v súlade s relevantnými ustanoveniami vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom od 1. júla 2013 (ďalej len „vyhláška“). Za dva úkony vykonané v roku 2013 tak priznal po 130,16 €, t. j. spolu 260,32 €, a režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky) za 2 úkony vykonané v roku 2013 po 7,81 €, čo spolu predstavuje sumu 275,94 €. Ústavný súd nepriznal uplatnenú náhradu trov za podanie stanoviska k vyjadreniu okresného súdu, pretože ho vyhodnotil ako úkon, ktorý neobsahoval ďalšiu ústavnoprávne relevantnú argumentáciu na rozhodnutie ústavného súdu.

Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. marca 2014